

Saladuslikud külalised.

John Goodwin.

„Tõepoolest, Palk, ja siis, kui seda teada saite, selgus teile kõgu see lugu?“

„Te unustate, et Linke suri ja viis endaga kaasa kõik, mis ta teadis. Ta asus Swanwayasse rongi, kui ta kaastaskol siia jõudis, ja seda selleks, et olla ühenduse vahelilika maja süütuks ja tema elanditega. Kahju, et ta on surnud, ta oleks võinud meile jutustada mõndagi huvitavat. Ta teadis palju, aga ta ei mänginud välja kõiki oma kaarte. Seda teevad temastunud inimesed häva.“

Palk vastas seejuures iseräaliku pilguga mu otse ja jalkas siis:

„Kas ei ole veelgi mõnesuguseid pistisju, mida olete minu eest varjanud, härra Nolfe? Kas ei ootanud Linke teilegi niisugust pakkumist —, kas ta ei katsunud midagi soovitada? Ma arvan, just enne kui ta läks, ja samal õhtul kui ta maha laeti?“

Palk oli jällegi õigus. Olin tema eest siin midagi varjanud, rohkem mu isa kui laenda huvides. Kõik Linke tolmungud olid mulle seni olnud kõrvalise tähtsuga, ja ma olin rõõmus, kui mul ei tarvitsenud enam mõelda sellele inelele valdejuhtumisele temaga enne tema minekut. Nüüd kerkis see kõik äkki jälle elavalt mu mälestusse.

Mulle ei jäänud nüüd enam muud, kui Palkale kõik täpselt üle tunnistada, ja seejärel korrasin talis üsna kõik, mis minu ja Linke vahel enne tema kramimekut oli juhtunud.

Kõnniline mees, see Palk: ta jättis mu jutustust kuulata mulje, nagu teaks ta seda kõike juba jennegi. Kui olin lõpetanud, ütles ta muhe südamerahuga:

„Tubli... Vaevalt võisin oodata paremat vastust süütuks väljapressimiskatsele. Aga kuskohal teie süs seutis, kui ta esitas teile see suguse nõudmise? Kas mitte jalgteel tagatrepi kõrval?“

„Jah, tõepoolest. Aga pagan võtaks, kuidas te seda teist?“

„Otsa biblioteegi külgakna all, tagatrepi kõrval. Lord Trent istus üleval ja võis teie sõnelemist Linkega pealt kuulata, ja seda ta tegigi.“

„Kas ta jutustas sellest teile?“

„Muidugi mitte. Aga sellel ei tarvitse kahele.“

„Aga, härra Palk, teie ju tol ajal ei tegeinudki veel selle asjaga?“

„Ei, Begbie uuris seda, ja ta osutas seejuures väga tubliks ja kaalukaks. Juba järgmise päeva ennelõunal pärast Linke tapmist teadis ta, et ka üks naine oli vilhitud tapmise ajal „mõnna võõratikus“. Leidused nõrgud jäijel ja veel teisi märke, mis laekasid seda oletada. Ta avastas veel rohkemgi, ta leidis nimelt samad näisterahva jalajäljed ka teiselt poolt Swanway tagumist sisseõidutud igavesti halja võõratiku veerelt.“

Ent kaugemale ei läinud tal seekord korda seda naist jälgida: ka mingisuguseid muid sõdemid ei leidnud ta. Kuid eile õhtul on see naine jälle siin hauranud. Järeldasime sellest, et tal peab olema sõdemid teie majaga ja seepärast tunnab hästi ümbrust. Näib olevat väga vilunud hauraja.“

„Keda ta aga uurab?“

„Begbie on selle kohta isooma arvamine. Mina usun, et ta aligil uuras Linke, keda ta nähtavasti ei usaldanud. Ta võib olla huvite teie kõnleuat Linkega ja järeldas sellest, et Linke talitas isooma nigatuuel ja võib-olla ootas kasutada oma teisi teadmisi parema tsu eest. Niisuguseid võtteid tarvitab iga väljapressija mees. Ta ei jaga hea meelega saaki teistega ja otsib alati uusi, kes talis selle eest veel rohkem maksavad.“

See naine ja teme mees aga olid vaheliliks: Michael Poweril avanes võimalus Elaine Corbyni surmaga võlts suurt varandust. Kuid ta pidi, olgugi vaid näiliselt, sellele olema süütu. Kui tõde oleks tulnud päevavalgele, oleksid mõlemad kelmid seega Michael Poweri lõksu ajaanud.

Aga ka Linke ehk Stephen Power teadis liiga palju. Kui ta andis nad ära, siis oli nende mäng läbi — ja see põlguvõit plaaniti selles mõttes „Müstas voosõitlase“.

Näisugused võitlased näisid vabanduseid Linkest. Mõrvarid tulid tookord veel põsel anna tagant, et laipa kassa võtta. See kavalaus on selgelt märgatav nii mõnestki. Ent miski takistas seda ja nad pidid jätma laiba sinna, kus ta lamab. Ja sealt ta hommikul leiti.

Begbie uuris seda asja väga agaralt, mis puutub mõrvari jälginemise, aga mõloma daamiga ei omandud ta midagi peale hakata. Ta ei leidnud seda tapmist Stanwayga üldsegi seoses olevat. Elaine Corbyn ei tunnud surmuit. Ja ta ei saanud Begbiele palju aidata, sestuti ka teie, härra Noife. Võisite ennast sellega kahtlustest vabastada —

„Ja mu isa? Teda ei saanud ka ometi milleski kahtlustada?“

„See on noopis kõrvaline küsimus.“ vastas Palke. „Aga midagi muud, palju huvitavamad, mis kogu maailma paneb imetama, tuli avalikkusele — nimelt, et revolver, millest Linke saadeti paremasse maailma, on sama rüü, millega seda hulluliget noort daamigi taheti tappa, kui ta julges ennast seadale selle reetud vandetsõnkonna tegevusse.“

„Aga ütlege nüüd, mis sai mehest, kes Elaine'i ära viis? Kas te temale ennast ei mõlgegi?“

Palke tõusis toolilt. Ta valmistus minnekule.

„Kui kõige muuga olen valmis, siis võin teile mehega talitada oma heaksarvamise järel.“

„Ja te loodate sellega toime tulla, et varjate seda juhtumit avalikkuse eest?“ küsisin ma ja sain veidi chammažrase vastuse:

„Miks ma peaksin seda varjama, härra Noife?“

„Ma umbes kujutlesin seda nõnda. Jaa, ma mõlen, et kui saadate seda, mis Elaine'iga juhtus, avalikkuse eest varjata, kuni olete tabanud mõrvarid, siis tulete sellest võitlusest võitja võitjana. Härra Palke! Kui mitte, siis kaotate. Olguigi et ma pole detektiiv, üht võin teile öelda: Ütlede: kui sellest liiga vana publikule teatatakse, saavad kurjategijad haisu ninasee ja ootavad endid hoida. Kas mul pole õigust? Kas pean seda teile veel lühemalt selgitama, härra inspektor?“

„Ei, inimesed Palke õskõikseid. Ma unun, et kui selle üle pikemat ära mõtlete, siis ütleb teie mõistus teile vastupidist. Igatahes on see hoiatus nüüd juba ähinenud: see uudis seisab juba trükituna ajalehtedes.“

„Mae? On see võimalik?“

„Vaadake siis!“

Seda heiden ühtas ta mulle „Daily Wire“ esimese väljande.

Vahtasin kokkuvõtet viimaste sõnumite rasvaajuti trükitud väljandele ja lugema:

Kurbmäng Stanway lossis.
Preili Elaine Corbyn, rikas ameerikalanna, leiti eile õhtul Stanway vana harrastemaja ühest tühjast toast mahlasüü.

„Kust nad seda teadid, pagana päral?“

„Minu läbi.“ vastas Palke rahuldukt. Teadisin eile õhtul telefoni teel sellele ajalehele, mis süü puhtas.“

„Aga miks ei seisa seal pikemalt? Kadumisest mitte sõnagi?“

„Ma ei või ometi kõike nii pikalt kirjutada, midagi peab ometi kirjutama.“

Sis ütles Palke kühara ja astas kogu mu õhale, enne kui läks.

„Palun jääge veel kakskümmend neid tundi, siis rehelikult teinaks, arvas härra Noife. Vaikige nü kaus, kuni muutub jälle midagi kuulide, siis arvatavasti on mul need linnud juba pühas. Ma proovisin oma õnne — see on murele kõigile härraõnnele headusele eelkõige. Aga need, kes tormavad seejuures hämmastu, on seda nõnda tahtnud. Ja hoidas ka kõrvad lahti. Ma tahan, et vihkaksite kui majahooni kohapeal ja ei laskuks ant lähegi tihedamuel enne homme hommikul, hügem võite teha mis see heaks arvate.“

„Kuiis sõber, kuidas arvate, et saud veel võite midagi hoida asialuses? Iga inimene, mis majas teab luba rohkem kui ajalehes seisab, ja arusaadavalt ei pea keegi oma suud.“

„Te ehkate, härra Noife, keegi süü majas ei tea sellest, peale teie isa, preili Craddocki ja doktor Tjund. Teie see kindinasti õskab vaikida, ja et ka arst vaikib, selles olen kindel — ta on üldse väga mõistlik inimene, kõnelema temaga eile õhtul. Ja muide,“ lisas ta silma pigistades, „näib ju, et ta andis teile suurepärase ülevahendit! Teadisin, et Begbie ja teie isa teid jälle tühjast pargustasi, ja mul oli teist väga kahju, härra Noife, mul on teist praeguigi veel kahju.“

Üks sulgus kähku ta ärel ja mõned minutid hügem kuulide sa autol ära sõitvat.

34.

Tuli vahimajakesse.

Hüppasin voodist välja ja võtsin külma klõmbi. Ma ei omandud Palke mänguvõtteid endale veelgi vastu seerimise, aga see teadmine, et mind ümistasvahendiga oli tehtud võitlusvõidetuks ja sunnitud voodisse, seepärast et see Palkele nõnda paremit näis sobivat, see ajas mul kõrgu üle maksu.

Kuld rüetledes siiski paraneb tuju natuke, Jennyt isatahes ei märganud niid enam hädaohi, sest politsei oli toimetanud ta kuldseks kohta. Selle eest võlgnes ta nüüd Pälkale. Ma ei oleud sinu veel seigut, kui aus suudlane ma siigusest peale oian tema ees.

Lähisin alla: kogu maa näis olevat nii imeilukult vaikne. Valjas saras selge päice pärast rööket ja vähimat sõda. Raamatu-kogutoda seisis kolm teenijat ja püstid asustades pead kõikide. Minu asisse astudes nad põksid kokku ühele üksteisest teemale. Tõdenuks vaatas ümberilmikult mu ühta ja näis tahtvat muil midagi küsida. Arvatavasti nägin ma välja tagasihooldikuna kui härikkult, sest ta loobus kutsu-must ja jagas teisele südametule.

Pälke ütles, et nad ei teadnud midagi sellest, mis oli juhtunud. Aga härikkult teavad teenijad ruttaka kui arvatakse. Ent minute naised moodunud oo sundmuseid niid teinud pöörvõimelid vees kui kurt ümbraga; vaevalt usutan usutuna, et see kõik tõeliselt oli nõnda juhtunud.

Lähin välja seia. Jalajärgedest, mida kõdel näme uurinud, et oleud enam midagi järele jäänud. Lillepeenar akna all oli nähtavasti juba hõmmikul vara rehega üle rüetud.

Muinas, kus oli lamunud Elaine, olid arvatavasti asinud See surine rünnak tõmbas niid magnetiliselt tagi. Aga muil polnud ju seali midagi otsida!

Pälke oli mind palunud koju jääda — majahoidjana, üh te ütelnud. Mida ta allõige arvab? Mida ma pean hoidma? Juhused ei oleud ta muile annud mingisuguseidki.

Ka Kõlme'i tuba oli säletud, samuti Jenny oma. Siinla hulkusin ringi maha unustades ja kohusin seiguseks kõiki teinijaid, teiste seia ka proua Jessopit.

Aktsidit seisis mu isa mu ees. Ta oli tulnud tagasi ühe kaudu, oli rüetatud tekkuse sugimustine ja kandis kää otas vaikes reinkohvrit. Jäin seisma tummalt unustusest. Veel kunagi oma etia polnud ma ennaa; tunnud nii kohmetuna kui praegu. Isa näis olevat väga sügavimust. Ta vaatas mu pilkavalt mu otas, et see tundus peaaegu vaenlikkuseana ja ma tundsin end seepärast veelgi ebahugavana.

„Kas oleid teinistuses, mis?“ küsis ta. „Muide tunnas kogu õnnikund sinu majas juba nii hädsena, et arvasin paremaks lahkuda. Muil on sellest juba kaalant. Sa muudugi niid jutustad Pälkele, et nägid mind unnevat ja mis kella ajal?“

„Tärvas heitku isa, mille ka nõnda kõneled?“ küsisin mu pilkavalt. „Kui, ma pean sulle midagi ütlima, —“

„Lase olla — see on parem sinule endale ja võib-olla ka minuile. Jenny Crad-

deck võib praegu politsei kaitses all, ja sellest peaks sulle külastama. See on väga loomulik.“ Ta tõmbas mantlikrae üles. „Nõetud pois, see Pälke.“ Iisat ta. „Ta tahtis meie kõiki kärule laadida, aga mina loobun sellest. (Sav on ta isatahes, ja palju targem kui Hoghe. Ka muuda irati sümpaathikum. Eia hästi mu polnud! Ara unusta, et su õnneid isa soovib sulle kõike head, olguigi et ta peab oma kohuseks kõigepealt hoolitseda laenda eest. Ja muide, ära raagi sellest teinistele sõnaga, Ken.“

„Kas on proua Jessop?“ küsisin ma veel kuresti, enne kui ta läks.

„Et sa ikka veel ei oera endast harjutada seda fumaklat kommet, nii palju kuisin!“ seati ta vastuseks ja juba ta õlgi teel garaaži.

Nägin ma kunagi oleksin teinistatega niisuguseid asjast raakinud! Aga ainult üht ma kartan: kui niid tulevad ajalehemehed ja ma pean neile vastama. Ent sel päeval ei tulnud keegi Stanwayse. Tundsin rõõmust ja muil vähistas mõte, et Pälke niid meiega nõnda kõrvale tõrjus. Õhuke tühus mu meelepaha veelgi. Kui ta mind sinu teesti tahtis sundida valvuri või hoidja ametusse, siis oli muil seliast juba kaalant.

Ikaga juhaks võtan õhtud asuki väikeses 20 mee postisõid laenu oma magamistuppa.

Kui kolij õi kumme, nägin omia aknast taga pargis üht tulij nagu tahte kauguses sarama hakkavat. See paistis väga madalalt paude vahelt (õunapoolse assestõduvõrva kõrvast. Nõrk ja liikumatu, paistis see tulla muile, nagu ootaks seal keegi latehaga.

Arvestasin kaugust sinna umbes poolteise kilomeetri. See pidi olema umbes „Musta vööstiku“ läheduses asuie maantee algul. Vilkuv tül pimeduses mõjus minuise imeilukult õhritõmbavalt. Oleksin meeldis kobe sinna jõudnud, aga Pälke hoiatas kohustas mind koju jääma, ja nõnda võtsin seda vaadeldes vaid oemalt, kuni tuli tulin aja pärast kustus. Aga sinu nägin seda tuld veel oma unenägudes...

Arkasin, kui pälke oli juba suure kõrguse, nähes reolterit vahelists seia kõrvast. Täna pättis Stanway juba väga häbuliku mulje. Võib-olla seepärast oleksin meeleid launud Pälkega poksimis, kui ta täpselt keil kahoksa tuli muile praeksel vastu.

„No, kes sinu kannab kileeraudu?“ küsisin. „Mis te kavateete minuga teha?“

„Kui hästi lähele panete, võite kuulida neid ka kirjavast, härra Nofte. Ja niid ärge tehke nõnda kurja nagu. Paar tundi veel kannatust! Kas siin on vaheajal midagi juhtunud?“

Jutustasin talle tulest, mida nägin õhtul pargis. See näis teda väga huvitavat.

„Ei ole midagi seadusest üheaustamine, kui rahuajal lastakse tuleid põleda... Aga sin on teile uuemad sõnumid!“ Sellega ülatas ta muise „wire“.

35.

Sõnumid.

„Pagan võtakas, Palke — ma tahan te-guna, aga mitte hommikusis ajaseni!“

„Küllap näete veel ka tegusid, Nolle. Ja ärge rääkige nõnda põlastavalt ajaleh-
tedest. Lagege parem seda lühisõnumit — seal on kirjutatud ka teist.“

Lõin ajalehe lahti ja lugesin:

Tragöödiat Stanways.

Algul oli pikema aasejuhatusena kirjel-
dus Stanwaysist, Elaine'ist ja rikkusest jne., mida süüasun ise vnan kuresti. See
lugesin edasi:

...Kell üheksa kakskümmend minutit
arvas Keniyam Nolle, lord Trenti poeg,
kuulkit kostvat revolvripaiku. Ta ruttas
oma elutoppa ja leidis seal preili Elaine
Corbyni nähtavasti raskesti haavatuna
põrandal lamamas. Tal oli paremal mee-
lekohas kuulibass.

Ton aknad olid sulatud. Noor daam oli
meelemärkusele, kui Nolle tuppa astus, ent
võimetu kõnelema, ja näis kahtlase olevat.
Kas ta veel elaski, kui härra Nolle ruttu
välja jooksis, et telefonil teel kutsuda arsti-
ni. Aga see oli juba kõnele kahjuks
liiga hilja.

Kõige imelikum selle juures on, et lühik-
keest vaheajal, kui härra Nolle telefonil
kõneles arati ja politseiga, preili Corbyni
kadus toast jäljetult. Kiti Nolle tuis ta-
gaal, leidis ta aknad olevat avatud ja
preili Corbyni oli nähtavasti aknas kaudu
välja viidud.“

Sellele ärgnes lühike kirjeldus kurja-
tegitate jälgede otsimisest väljas, jatkasin
lugemist:

„Politsei oli umbes veerand tunni pärast
kohal. Letti jäljed, mis tõendaksid, et
keegi mees, kes oli aknast sisse tulnud.

oli preili Corbyni loest ära viinud samuti
akna kaudu. Oli märgata aknas all veel
jalajälgi, aga vähm kuustatas need varati.
Seni et ole suuõetud veet seigtasid roo-
vijs iakut, kelle veri nagu tume piiv var-
jeb preili Corbyni saatust.

Stanways ei ole palju teenijaid, seepä-
rast et ole neist keegi märganud traagilist
sündmust. Lord Trent ei olnud sel ajal
kodus, kui kõlas lask. Ta tõendas, hilja
koju tulles, et ta midagi ei tea juustumist
ja ei oska ka aimata inimestatutaku roovi-
mise põhjust.

Revolver, mis asetates põrandal preili
Corbyni kõrval, lamab seal veel pärast
tema kadumakki, ja osutus hiljem preili
Corbyniile endale kuuluvaks. See oli väike
33-kalibriline pistool tavallise kuulidega,
millest ainult üks oli välja lastud.

Muud midagi. Ka testamentid mitte
õnagi. Aga see viimane rida üllatas
mind väga. Viakasin ajalehe kõrvalle ja
pooruaan raude poole.

„Ara Elaine'i pistooli raud oli ju puhas.“
Ühtesin ma inestutult. „Kuidas võis siis olla
võimalik, et üks kuuli oli välja lastud?“

„Jaa, see armas Nolle, seal see kenne
onni. Rev oli tõesti puhas, kui teie ta leid-
site. Ara te ei näista seda veel, Bebbie on
teie eest midagi varjand. Mees, kes jälit-
tab mõrvareid, ei taha olla vana inimlik, aga
Bebbie on siiski ka hea sõda. Ta teadis, et
teie käed on puhtad, ja kui ta seda mär-
kas, et olite peavacu kuustanud pea, kui us-
kusite, et Elaine teie pärast oli võtnud en-
dalt etu, näitas ta teile pistooli puhas raud-
da — näida ta õieti poleks tohtunud teha.
Ja kas me siis kõik peame edasi andma aja-
lehtedele, mida teame? Teeme seda väga
harva, härra Nolle, enne kui uurimine pole
veel lõpetatud. Pritokoni peat võetama re-
volver tarvitatud raudat. Ainult kolm in-
imest teavad sellest: mina, Bebbie ja teie.
Teie aga aga peab olema suletud.“

(Järgneb).

Surm ja väike tüdruk.

Manfred Kyber.

Elas kord väike tüdrukuke, kes oli väga
üksik. Ta on kummaline laps, ütlesid täis-
kasvanud, ja ta on rumal ja ei kannusta väi-
ja küra, ütlesid väikesed — ning seepärast
ei mänginud keegi väikesse tüdrukuga.
Kõndlasti mõtlete nüüd, et väikese tüdruku
elu oli kurb ja igav. Kurb jah, seda ta oli
küll mõnikord, kuid igav mitte kunagi, sest
väike tüdruk ei taanud igavust. Talle tulid
alati kulla igasugused mõtted, milledega

ta kõneles kui elusolevatega. See oli sõ-
nadeta keel ja seda keelt tunnevad kõik,
kellele mõtted tulevad kulla.

Väikese tüdrukkese lemmikpalgaks oli
surmaaeg, kus ta last end külastada kirves-
tes rüüdes mõtetest. Korraga ta nägi üht
tunnedat kogu lahenemas.

„Kas sa oled ka mõte?“ küsis väike tü-
druk. „Kuid sa oled palju suurem kui need
mõtted, mis mind tavallist külastavad, ja

